

Lichidarea acestui ieșind s-a realizat prin două mari operații ofensive: operația de la Roznava și operația de la Zvolen.

Misiunea de a zdrobi trupele germano-fasciste în vederea eliberării orașului Roznava și ieșirii forțelor principale pe râul Gron în raionul orașului Brezno a revenit grupului de armate comandat de generalul Jmacenko. La această operațiune a participat și Armata a 4-a română cu cele 8 divizii ale sale.

Pentru ca acțiunile să se desfășoare cu succes, comandamentul sovietic a întărit unitățile române, în special cu artilerie. De la începutul acțiunilor de luptă, Armatei a 4-a române i-au fost afectate un număr important de guri de foc. Dintre acestea, Corpului 6 Armată, care urma să acționeze în direcția loviturii principale spre Roznava, i s-au subordonat Regimentul 680 Artilerie Antitanc, artileria sectorului 54 Fortificații și Batalionul 324 aruncătoare de gardă¹.

Cu aceste mijloace Corpul 6 Armată română și-a putut îndeplini cu succes misiunea care-i fusese încredințată, deoarece focul artileriei sovietice a neutralizat suficient apărarea inamicului. Comandamentul sovietic a prevăzut ca o parte din marile unități române să lupte sub comandament sovietic, iar unele unități sovietice au fost subordonate marilor unități române².

La 12 ianuarie 1945, orele 9 și 47 minute, o salvă de 12 aruncătoare de gardă a marcat declanșarea ofensivei. Ostașii români și sovietici au atacat cu violență pozițiile fasciste, înscriind glorioase pagini de luptă în istoria frăției de arme româno-sovietice. Cînd în luptele pentru cucerirea cotei 379, Regimentul 1 Vinători a fost oprit de fasciști, subunitățile de la flancul stîng al Diviziei 6 Infanterie Orlov au intervenit cu hotărîre, au nimicit forțele inamicului și în strînsă cooperare cu Regimentul 1 Vinători au cucerit cota³. La 23 ianuarie orașul Roznava a fost eliberat. Bătăuți în raionul Roznava, hitleriștii au început să se retragă spre nord-vest. Luptele au fost înverșunate, inamicul agățîndu-se cu disperare de fiecare palmă de pămînt și organizîndu-și apărarea pe anumite direcții deschise de văile munților. Acțiunile de luptă erau executate în condiții deosebit de grele, cînd zăpada era de peste un metru, temperatura în jur minus 15°, viscol, comunicații reduse și uneori aproape impracticabile din cauza numeroaselor distrugerii și minări⁴.

Trebuie să precizăm că Germania, deși suferise pierderi uriașe, dispunea încă de importante forțe militare. Producția ei de război în 1945 era aproape de 1,5 ori mai mare decît la începutul anului 1942. Pentru zdrobirea definitivă a hitlerismului se cerea o uriașă încordare a forțelor⁵.

La sfîrșitul lunii ianuarie 1945 trupele române din cadrul Armatei a 4-a au ieșit în valea Gronului superior, în raionul localității Brezno. În timpul acestor lupte, ele au primit un sprijin deosebit din partea partizanilor cehoslovaci. Partizanii care au acționat pe teritoriul Cehoslovaciei în perioada iunie 1944—mai 1945 au nimicit circa 35.000 de soldați și ofițeri fasciști, au distrus 45 avioane, 60 de tancuri, 230 de locomotive, au aruncat în aer 180 de poduri etc.⁶, contribuind prin acțiunile lor la ușurarea înaintării trupelor sovietice și române.

¹ Arhiva M.F.A., Jurnalul de operații nr. 3/15, p. 116.

² N. CIACHIR, L. LOGHIN, *Frăția de arme româno-sovietică*, p. 121.

³ Arhiva M.F.A., Jurnalul de operații nr. 3/15, p. 32.

⁴ Maior L. LOGHIN, *Acțiunile de luptă ale armatei române între Nitra și Vah*, Ed. Militară, Buc., 1958, p. 3.

⁵ DEBORIN, *Al doilea război mondial*, Ed. Politică, Buc., 1960, p. 505.

⁶ *Документы и материалы...*, doc. 141, p. 269.